

ประมวลการสอนรายวิชา		(Course syllabus)	วิทยาลัยเภสัชศาสตร์	
รหัสวิชา	PHA 554		จำนวนหน่วยกิต	2 (2-0-4)
ชื่อวิชา	ปฏิกิริยาไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา Adverse Drug Reactions		กลุ่ม	01
ภาคการศึกษาที่	1		ปีการศึกษา	2568
ผู้เรียน	นักศึกษาวิทยาลัยเภสัชศาสตร์ ชั้นปีที่ 5			
อาจารย์ผู้สอน	1. อ.ภญ.อังคณา พูลทอง 2. อ.ภก.ชัยวัฒน์ ลิ้มประเสริฐ 3. อ.ภญ.นิสิตตรา พลโคตร 4. อ.ภญ.ธัชปภา ตรีมิ่งมิตร 5. อ.ภญ.ภัสสร่า ไตรชมพูนุชชนะ 6. ผศ.ภญ.ภัทริน สุกาญจนาศเรษฐ 7. อ.ภก.พลภัฏฐ์ การเมือง 8. อ.ภก.พงศ์ศิริ กุลชนะวิเชียร 9. อ.ภญ.ชญานาถ พงศ์สถาปติ 10. ภญ.กาญจนาวดี พรหมกลีกร (อาจารย์พิเศษ) 11. ภญ.ธนกร ลิขิตเทียนทอง (อาจารย์พิเศษ)			
อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา	อ.ภก.ชัยวัฒน์ ลิ้มประเสริฐ และ อ.ภก.พลภัฏฐ์ การเมือง			
วัน/เวลา/สถานที่สอน	วันพฤหัสบดี เวลา 10.00-12.00 น. ห้อง 6-604, 4/1-403			
วิชาบังคับก่อน	PHA 460 เภสัชกรรมบำบัด 3 PHA 461 ปฏิบัติการเภสัชกรรมบำบัด 3			
วิชาบังคับร่วม	-			
คำอธิบายรายวิชา				

อาการไม่พึงประสงค์และพิษจากการใช้ยา รวมถึงยาสมุนไพร ซึ่งประกอบไปด้วยนิยาม ประเภท ของอาการไม่พึงประสงค์ ความรุนแรง ความร้ายแรง อุบัติการณ์การเกิดปฏิกิริยาอันไม่พึงประสงค์ของยา รวมถึงผู้ป่วยที่มีอัตราเสี่ยง การประเมินอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา พยาธิกำเนิด พยาธิสรีรวิทยา อาการและอาการแสดงของพิษจากยา รวมถึงยาสมุนไพร การตรวจร่างกาย การตรวจทางห้องปฏิบัติการและการแปลผล การรักษาและการรักษาแบบประคับประคอง การติดตามผล การรักษา รวมทั้งการเฝ้าระวังการเกิดอาการไม่พึงประสงค์และพิษจากยาและยาสมุนไพร

Adverse drug reactions and toxicities from herbal medicines including definition, classification, severity and seriousness, incident rates, high risk patients, ADR algorithms, pathogenesis, pathophysiology, signs and symptoms. Physical examinations, laboratory examinations and interpretations, the specific treatment and supportive treatment, therapeutic monitoring.

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (Course learning outcomes: CLOs)

เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนแล้ว นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในรายวิชาแล้วสามารถ

PHA554-CLO1	อธิบายบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของเภสัชกรในการติดตามและประเมิน ปฏิกิริยาไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา
PHA555-CLO2	อธิบาย และระบุประเภทของปฏิกิริยาไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา
PHA554-CLO3	สัมภาษณ์ประวัติผู้ป่วยเพื่อหาสาเหตุของปฏิกิริยาไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา
PHA554-CLO4	บันทึกรายงานการเกิดปฏิกิริยาไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา
PHA554-CLO5	ประเมินอาการ วางแผนการรักษา และการติดตามปฏิกิริยาไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา
PHA554-CLO6	วางแผนป้องกันและแก้ไขการเกิดปฏิกิริยาไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา

เนื้อหาวิชา (ตามตารางแนบ)

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. บรรยาย อภิปรายและซักถามในชั้นเรียน
2. วิชาที่มีการใช้นวัตกรรมในกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล โดยจัดการเรียนการสอนแบบ
ห้องเรียนกลับด้าน (Flipped classroom) ร่วมกับการใช้กรณีศึกษาในการเรียนรู้ (Case-based
learning)

การประเมินผล

- สอบสอบข้อเขียน 60% แบ่งสอบ 2 ครั้ง
 - ครั้งที่ 1 สอบกลางภาค 36%
 - ครั้งที่ 2 สอบปลายภาค 24%
- การนำเสนอกรณีศึกษา 20%
- การสอบทักษะการสัมภาษณ์ประวัติผู้ป่วย (OSPE) 20%
- เกณฑ์ผ่านคือ ได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 50%
- ระดับคะแนนต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการวิชาการ วิทยาลัยเภสัชศาสตร์ และ
คณะกรรมการกำกับมาตรฐานวิชาการวิทยาลัยเภสัชศาสตร์

หมายเหตุ กำหนดเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 80% ของเวลาเรียนทั้งหมด ตามระเบียบของมหาวิทยาลัย

ตำราและเอกสารหลัก

1. Access pharmacy [electronic version]. McGraw-Hill Medical, USA: McGraw-Hill Global Education Holdings, LLC. ; 2020. Available at: <http://accesspharmacy.mhmedical.com>
2. UpToDate Lexidrug app. UpToDate Inc. Version 8.2.0.
3. Tisdale JE, Miller DA. Drug-Induced Diseases: Prevention, Detection, and Management: 3rd edition. Bethesda, MD: ASHP. 2018. eBook.

เอกสารและข้อมูลแนะนำ

-

แผนการสอนวิชา
(course outline)

รหัสวิชา ชื่อวิชา PHA 554 จำนวนหน่วยกิต 2 (2-0-4)
 ปฏิบัติการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา
 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2568
 เวลาและสถานที่เรียน กลุ่มเรียน 01 วันพฤหัสบดี เวลา 10.00-12.00 น. ห้อง 6-604

ครั้งที่	วันที่	หัวข้อสอน	อาจารย์ผู้สอน
1	14/8/68 (ห้อง 6-604)	บทบาทของเภสัชกรและทีมสหวิชาชีพในการติดตามและป้องกันการเกิดปฏิกิริยาไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา	ภญ.กาญจนาวดี พรหมกลีกร โรงพยาบาลราชวิถี 2
2	21/8/68 (ห้อง 6-604)	ระบบการติดตามและประเมินปฏิกิริยาไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา - Pre-marketing establishment - Post-marketing surveillance (PMS) and Prescription-Event Monitoring (PEM)	อ.ภญ.นิสิตตรา พลโคตร
3 *นอก ตาราง	22/8/68 13.00-15.00 น. 4-201B	ขั้นตอนการประเมินปฏิกิริยาไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาอย่างเป็นระบบ - การซักประวัติ - การสืบค้นแหล่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการประเมินอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา - ขั้นตอนการประเมินอย่างเป็นระบบ ทั้งกรณี active case และผู้ที่มีประวัติแพ้ยา - การใช้ Thai's algorithm, WHO - การบันทึก การส่งต่อข้อมูล และการเขียนบัตรแพ้ยา	อ.ภญ.รัชปภา ตรีมิ่งมิตร
4	28/8/68 (ห้อง 6-604)	ข้อควรระวังในการประเมินปฏิกิริยาไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา	อ.ภญ.รัชปภา ตรีมิ่งมิตร
5	4/9/68 Online	การค้นหาเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาโดยใช้เครื่องมือส่งสัญญาณ (Trigger tools)	ภญ.ธนกร ลิขิตเทียนทอง โรงพยาบาลสมุทรสาคร
6	11/9/68 (ห้อง 6-604)	Severe Cutaneous Adverse Drug Reactions (SCARs) in clinical practice	อ.ภก.พลัฏฐ์ การเมือง
7	18/9/68 (ห้อง 6-604)	Case-based learning of cross-drug reactions and common drug eruptions	อ.ภก.พลัฏฐ์ การเมือง
8	25/9/68	Case study I: - Drug-induced skin reactions	อ.ภก.พลัฏฐ์ การเมือง อ.ภก.ชัยวัฒน์ ลิ้มประเสริฐ
9	2/10/68 (ห้อง 6-604)	Case Presentation I: - Drug-induced skin reactions	อ.ภก.พลัฏฐ์ การเมือง อ.ภก.ชัยวัฒน์ ลิ้มประเสริฐ
สอบกลางภาควันที่ 10 ตุลาคม 2568 เวลา 09.00-12.00 น. (ครั้งที่ 1-9)			

ครั้งที่	วันที่	หัวข้อสอน	อาจารย์ผู้สอน
10	4/10/68 (นอกตาราง)	Case study II: - Drug-induced cardiovascular disorders - Drug-induced endocrine disorders - Drug induced pulmonary disorders	อ.ภก.พงศ์ศิริ กุลชนะวิเชียร อ.ภญ.อังคณา พูลทอง
11	16/10/68 (ห้อง 6-604)	Case Presentation II: - Drug-induced cardiovascular disorders - Drug-induced endocrine disorders - Drug induced pulmonary disorders	อ.ภก.พงศ์ศิริ กุลชนะวิเชียร อ.ภญ.อังคณา พูลทอง
12	23/10/68	Case study III: - Drug-induced hematologic and autoimmune disorders - Drug-induced psychotic and neurological disorders	ผศ.ภญ.ภัทรีน สุกาญจนา เศรษฐ์อ.ภก.พงศ์ศิริ กุลชนะ วิเชียร อ.ภก.พลัฏฐ์ การเมือง
13	30/10/68	Case study IV: - Drug-induced genitourinary tract disorders - Drug-induced liver injury - Drug-induced musculoskeletal disorders	อ.ภญ.ภัสสร่า ไตรชมพูนุชชนะ อ.ภญ.ชญานาถ พงศ์สถาปตี
14	6/11/68 (ห้อง 6-604)	Case Presentation III: - Drug-induced hematologic and autoimmune disorders - Drug-induced psychotic and neurological disorders	ผศ.ภญ.ภัทรีน สุกาญจนา เศรษฐ์ อ.ภก.พงศ์ศิริ กุลชนะวิเชียร อ.ภก.พลัฏฐ์ การเมือง
15	13/11/68 (ห้อง 6-604)	Case Presentation IV: - Drug-induced genitourinary tract disorders - Drug-induced liver injury - Drug-induced musculoskeletal disorders	อ.ภญ.ภัสสร่า ไตรชมพูนุชชนะ อ.ภญ.ชญานาถ พงศ์สถาปตี
การสอบ OSPE จัดสอบร่วมกับวิชาปฏิบัติการเภสัชกรรมบำบัด 4 วันเสาร์ที่ 8 พฤศจิกายน 2568			
สอบปลายภาควันที่ 21 พฤศจิกายน 2568 เวลา 09.00-12.00 น. (ครั้งที่ 10-15)			